

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

УДК 791.4

DOI 10.32461/2226-3209.1.2026.355980

Цитування:

Денисюк Ж. З. Сучасне кіномистецтво в процесах медіатизації культури та виробництві символічних ідентичностей. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2026. № 1. С. 10–15.

Денисюк Жанна Захарівна,
доктор культурології, доцент,
проректор з наукової та виховної роботи
Національної академії керівних кадрів
культури і мистецтв
<https://orcid.org/0000-0003-0833-2993>
jdenesuk@dakkkim.edu.ua

Denysiuk Zh. (2026). Contemporary Cinema in Processes of Mediatisation of Culture and Production of Symbolic Identities. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 1, 10–15 [in Ukrainian].

СУЧАСНЕ КІНОМИСТЕЦТВО В ПРОЦЕСАХ МЕДІАТИЗАЦІЇ КУЛЬТУРИ ТА ВИРОБНИЦТВІ СИМВОЛІЧНИХ ІДЕНТИЧНОСТЕЙ

Мета роботи полягає в комплексному аналізі сучасного кіномистецтва як одного з ключових агентів медіатизації культури та виявленні його ролі в процесах конструювання і трансформації символічних ідентичностей у глобалізованому соціокультурному просторі. **Методологія дослідження** ґрунтується на застосуванні сукупності методів культурологічного та мистецтвознавчого аналізу, а також семіотичного й аналітичного методів. Компаративний метод застосовано для зіставлення різних кінематографічних практик у контексті масової культури та авторського кіно, а також структурно-функціональний підхід для осмислення механізмів виробництва й трансляції символічних образів ідентичності в умовах цифрового медіасередовища. **Наукова новизна** статті полягає в обґрунтуванні концептуального бачення сучасного кіномистецтва як активного чинника медіатизації культури, що не лише відображає соціальні процеси, а й безпосередньо бере участь у формуванні символічних ідентичностей. Запропоновано інтерпретацію кінематографа як простору перетину художніх, медійних і соціокультурних практик, у межах яких відбувається переосмислення ідентифікаційних моделей (національних, політичних, гендерних та ін.). **Висновки.** Сучасне кіномистецтво в умовах медіатизації культури виконує функцію вагомого механізму символічного виробництва, здатного конструювати нові форми колективної та індивідуальної ідентичності. При цьому кіно постає як динамічний комунікативний простір, у якому поєднуються естетичні інновації та медійні стратегії впливу, що актуалізує його значення в сучасних культурних процесах.

Ключові слова: кіномистецтво, нові медіа, медіатизація культури, символічні ідентичності, національна ідентичність, кіномузика, медіакомунікація, культурні практики, кінематограф, наративи, смислотворення, символічна репрезентація, кінообрази.

Denysiuk Zhanna, D.Sc. in Cultural Studies, Associate Professor, Vice-Rector for Scientific and Educational Work, National Academy of Culture and Arts Management

Contemporary Cinema in Processes of Mediatisation of Culture and Production of Symbolic Identities

The purpose of the work is to comprehensively analyse contemporary cinema as one of the key agents of mediatisation of culture and to identify its role in the processes of construction and transformation of symbolic identities in the globalised socio-cultural space. **The research methodology** is based on the application of a set of methods of cultural and art history analysis, as well as semiotic and analytical methods. A comparative method was also used to compare different cinematic practices in the context of mass culture and auteur cinema, as well as a structural-functional approach to understanding the mechanisms of production and transmission of symbolic images of identity in the digital media environment. **The scientific novelty** lies in substantiating the conceptual vision of contemporary cinema as an active factor of mediatisation of culture, which not only reflects social processes, but also directly participates in the formation of symbolic identities. An interpretation of cinema as a space of intersection of artistic, media and socio-cultural practices is proposed, within which there is a rethinking of identification models (national, political, gender). **Conclusions.** As a result of the conducted research, it was found that modern cinema in the conditions of mediatisation of culture performs the function of a significant mechanism of symbolic production, capable of constructing new forms of collective and individual identity. At the same time, cinema appears as a dynamic communicative space, which combines aesthetic innovations and media strategies of influence, which actualises its meaning in modern cultural processes.

Keywords: cinema, new media, mediatisation of culture, symbolic identities, national identity, film music, media communication, cultural practices, cinema, narratives, meaning-making, symbolic representation, film images.

Актуальність теми дослідження зумовлена глибинними трансформаціями сучасного культурного простору, спричиненими процесами медіатизації, цифровізації, глобалізації та ін., у межах яких кіномистецтво набуває нових функцій і смислових навантажень. У ХХІ ст. кіно перестає бути виключно формою художньої репрезентації реальності, перетворюючись на вагомий медіакультурний механізм формування суспільних уявлень, ціннісних орієнтацій, символічних ідентичностей та ін. Саме через кінематографічні наративи, візуальні коди та медійні стратегії відбувається конструювання образів «свого» і «чужого», національної, культурної, гендерної, глобальної ідентичності та багато іншого.

В умовах посилення ролі екранних медіа та домінування аудіовізуальної культури кіно інтегрується в ширші комунікативні процеси, взаємодіючи з телебаченням, цифровими платформами і їх контентом, соціальними мережами та стримінговими сервісами, що зумовлює зміну моделей сприйняття кіно, розширення його впливу на масову свідомість і водночас актуалізує потребу в науковому осмисленні механізмів символічного виробництва в медіапросторі. Особливої значущості набуває аналіз того, як сучасне кіно реагує на соціальні виклики, політичні трансформації та культурні травми, пропонуючи нові форми репрезентації та осмислення реалій навколишньої дійсності, що сприятиме глибшому розумінню сучасних культурних процесів, актуальних цінностей та осмислення ролі мистецтва в умовах медіареальності.

Аналіз досліджень і публікацій. У вітчизняному та зарубіжному дискурсі проблематика медіатизації культури й ролі кіномистецтва в процесах конструювання ідентичностей досліджена в різних теоретичних площинах. Теоретичне осмислення медіатизації як історичного процесу, що змінює форми культурної комунікації та інституційні практики, опрацював та розвинув данський дослідник С. Х'ярвард, окреслюючи, як медіалогіка проникає в культурні практики й трансформує способи виробництва сенсів [25]. У межах досліджень ідентичності та способів і механізмів її репрезентації значимими є напрацювання С. Холла, який показав, що ідентичності конструюються через системи репрезентації і дискурси, а не просто відображають «реальне», що є особливо важливим для аналізу кінематографічних наративів та візуальних кодів [26].

Кінематографічна специфіка, зокрема наративи та візуальні механізми творення сенсів, докладно аналізує Д. Бордвелл, який

демонструє, як формальні прийоми оповіді формують сприйняття ідентифікаційних моделей у глядача, що, своєю чергою, є важливим для розуміння того, як саме художні стратегії фільму можуть продукувати символічні образи «нації», «гендеру» чи «спільноти» [24].

Феміністичні та постколоніальні підходи, зокрема висвітлені в праці Л. Мулві, висвітлюють механізми візуального погляду й влади, що становлять основу репрезентацій як таких, що дає інструментарій для аналізу того, як кіно відтворює або підриває ієрархії і стереотипи в процесі виробництва ідентичностей [27].

Означену проблематику також висвітлювали українські вчені. Зокрема, теоретичні і практичні аспекти української національної ідентичності, художні та символічні виміри її репрезентації знайшли відображення в працях Н. Аверянової [2], Г. Борейчук [6], Т. Воропаєвої [2], К. Голденштейна [3; 4], В. Дияк [6], Л. Донченко [7], І. Жовтоног [8], О. Кирилюк [12], Ю. Половинчак [16], А. Яблуновського [22] та ін. Сучасні питання медіа та медіатизації культури й мистецтв висвітлювали Н. Зражевська [9], Л. Ороховська [15], В. Ривліна [17], О. Скалацька [18] та ін. Кінодискурс у контексті медіа та глобальних процесів сучасності розглядали О. Безручко [1], В. Данилюк [5], Т. Іванюха [10], С. Калантай [11], А. Кравченко [14], Н. Степаненко [1], Н. Тарасова [19], О. Янчук [23]; проблематику символічного в динаміці сучасної культури досліджували О. Кирилюк [13], М. Цибенко [20].

Отже, теоретичні напрацювання в цій проблематиці дають всі підстави, щоб розкрити механізми, через які сучасне кіномистецтво продукує та трансформує символічні ідентичності в умовах медіатизації культури.

Виклад основного матеріалу. Символічне виробництво ідентичностей у межах сучасної культури постає як складний багаторівневий процес конструювання соціальних сенсів, у якому індивідуальні та колективні уявлення про себе формуються через систему знаків, образів, наративів і культурних практик. На відміну від традиційних моделей ідентифікації, що спиралися на відносно стабільні інституції: родину, націю, релігію чи професійну спільноту, сучасна ідентичність набуває динамічного, процесуального характеру та дедалі більше залежить від комунікативних середовищ. В умовах медіатизованої культури символічне виробництво ідентичностей відбувається передусім у просторі масових і цифрових

медіа, які не лише транслюють культурні коди, а й активно їх продукують та модифікують. Соціальні мережі, візуальні платформи, стримінгові сервіси й алгоритмічні системи рекомендацій (таргетинг) створюють середовище постійної репрезентації, у якому ідентичність перетворюється на проєкт, що безперервно редагують та публічно демонструють. На думку дослідників, формування як індивідуальної, так і колективної національної ідентичності тісно пов'язаний з процесами смислотворення, а ідентифікація як процес є безпосередньо включеною в «цілісну життєдіяльність суб'єкта, нерозривно пов'язану з когнітивною, емоційною, ціннісно-сисловою та поведінковою сферами», а «культура є не тільки «сховищем» і «фабрикою» образів та символів, але й світом самодостатніх антропій соціоморфних значень, смислів та цінностей. Культуротворча діяльність людини, а також її здатність осмислювати й оцінювати світ, зумовлює специфіку його перетворення» [2, 59–60].

За твердженням вченого М. Цибенка, яке ми підтримуємо, «питання символізації світу людського буття взаємозалежне з питанням способів тлумачення та реконструкції смислів. Смысл як суб'єктивна даність і репрезентація світу в людській свідомості в інтелекті в абстрактній або образній формі передбачає розуміння культурно-історичної інтерсуб'єктивності. Антропологічне питання смислосудування та його пізнання вплетене до соціально-культурної рефлексії людства, таких проєкцій людської сутності як культура, цивілізація, ментальність та духовність» [20, 173].

Стосовно символічної складової в сучасній репрезентації національної ідентичності, яка є надзвичайно важливою і вагомою, Ю. Половинчак слушно відзначає, що «символічна репрезентація в сучасному світі набуває нового виміру та специфічних характеристик з огляду на функціонування в інформаційно-комунікативному просторі в умовах медіатизації соціокультурних процесів» [16, 66].

Медіатизація також змінює механізми легітимації культурних моделей: авторитет традицій поступається мережеві видимості та символічному капіталу, що зумовлює множинність ідентифікаційних стратегій – від локальних і національних до транснаціональних і гібридних, що співіснують у режимі постійного діалогу та конкуренції. Водночас символічне виробництво ідентичностей стає полем культурної політики та ідеологічних впливів, де боротьба за інтерпретацію знаків і наративів

фактично означає боротьбу за право визначати соціальну реальність.

На сьогодні кіномистецтво є активною складовою процесів медіатизації культури та виробництва символічних ідентичностей, про що неодноразово відзначали дослідники в межах як загальних теорій медіа та медіатизації, так і конкретних кейсів сучасного кінематографу. Слід також зазначити, що під поняттям медіатизації культури розуміють не просто вплив медіа на суспільство, а глибинне перетворення способів комунікації, мислення та сприйняття світу, де медіа стають головним інструментом соціокультурної репрезентації, а медіатизація визначає спосіб, у який культурні значення продукуються та отримують свою актуальність у суспільстві, адже, як зазначає Л. Ороховська, «нові види мас-медіа є тими інноваціями, які призводять до становлення нових культурних чи соціальних образів, що змінює динаміку суспільства, ускладнює форми соціальної організації, скорочує масштаби історичного часу, прискорює його плин» [15, 197]. Своєю чергою, «медіатизація кінематографу – це складний процес, де кіно не просто відображає світ, а саме зазнає впливу медіалогіки, адаптується до неї та, відповідно, впливає на інші медіа. Медіатизацію кінодискурсу можна простежити в багатьох аспектах: виробництво, розповсюдження, споживання та сам контент фільмів зазнають трансформації під впливом медіалогіки та технологій» [10, 154].

У цьому контексті український кінематограф, особливо у XXI ст., виступає важливим механізмом конструювання насамперед національної ідентичності. На думку дослідників О. Безручка та Н. Степаненка, кінематограф активно формує модерну українську ідентичність, звертаючись до історичних тем, культурної спадщини, а також відображаючи сучасні виклики, включно з військовою, що сприяє поглибленню самоусвідомлення та культивування колективної національної ідентичності серед загалу [1, 25]. У цьому ж контексті українське ігрове кіно розглядають також як інструмент культурної дипломатії й суспільного дискурсу, що, своєю чергою, знаходить прояви в таких стрічках останнього часу, як «Плем'я», «Атлантида», «Додому» та ін., де фігурують актуальні наративи, що формують суспільне сприйняття сучасних історичних подій [5, 134].

Також у процесах трансформації українського кінематографу, що відбуваються під впливом суспільно-політичних викликів, зокрема революцій та російсько-української війни, розкриваються механізми зміни тематичних пріоритетів і функцій кіно, насамперед, від розважального мистецтва до

засобу документального та ідентифікаційного функціонування культури. Відтак кіно постає важливим елементом підтримки національної пам'яті й культурного опору в умовах сучасної турбулентності [11, 402].

У цьому зв'язку важливо зазначити, що кіномистецтво не лише відображає, а й активно формує структури ідентичності через візуальні нарративи та образи, через жанрові прийоми, впливаючи на глядацькі уявлення про соціальні ролі, культурні цінності, самоідентифікацію та багато іншого. Аналізуючи вплив медіатизації на культуру й мистецтво, В. Ривліна наголошувала, що «культурна реальність в усьому різноманітті її проявів вже є знаковим середовищем, яке продукує та застосовує для взаємодії із суспільством значущі комунікаційні коди. Культура є медійним феноменом, у ній закладено ознаку медіальності, тому застосування будь-яких новітніх медіазасобів спричиняє вторинне структурування «позакультурної дійсності», семіозис семіозису та потребує нових кодів і правил семіотичної репрезентації реальності» [17, 30].

У цьому аспекті дослідження медіа та семіотичних аспектів кінодискурсу підтверджують цей вплив на прикладі способів і тактик самоідентифікації персонажів у фільмах, що формують когнітивні моделі для аудиторії. Як зазначає Г. Чміль, «взаємопізнання через національні кінообрази можливе завдяки тому, що зрештою всі національні образи світу мають єдину підставу, інваріантність, до того ж існує деякий простір неминучого перетину національних образів світу, що дає підстави дослідникові вловити межу, на якій закінчується рідний образ і починається інше світосприйняття. У цьому смислової глибини національних кінографів і смислової навантаженості образу національного митця, який здатний передбачати можливі перетини взаємодій національних кінообразів» [21, 117]. У цьому аспекті Н. Тарасова відзначає вагому роль кіномузики як засобу формування семіотики кіномузичного образу, оскільки її особливість як мовного тексту й полягає в тому, «що в ній містяться чимала ілюкативна сила й намір сприяти комунікації названих трьох типів. Окрім того, вони сполучені із завданням – дати в уяві «побачити медійний образ як соціальний стереотип» і «приміряти» цей стереотип на самого себе, пережити себе в образі героя – пройти всіма сюжетними лініями його життя як своїми» [19, 35].

На тлі загальних тенденцій глобалізації та цифровізації кінографічне виробництво взаємодіє з іншими медіаплатформами, що розширює його комунікативний вплив та створює нові умови для продукування

«символічного», де саме кіно виступає ключовою складовою сучасної медіакультури, що здатна транслювати як суто національні, так і глобальні сенси та цінності. Отже, сучасне символічне виробництво ідентичностей слід розглядати як ключовий механізм функціонування культури пізньої модерності, у якому медіа виступають не лише каналом комунікації, а й структуротворчим чинником, що визначає способи самоусвідомлення людини та конфігурацію колективних уявлень про належність.

Наукова новизна статті полягає в обґрунтуванні концептуального бачення сучасного кіномистецтва як активного чинника медіатизації культури, що не лише відображає соціальні процеси, а й безпосередньо бере участь у формуванні символічних ідентичностей. Запропоновано інтерпретацію кінематографу як простору перетину художніх, медійних і соціокультурних практик, у межах яких відбувається переосмислення ідентифікаційних моделей (національних, політичних, гендерних та ін.).

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що сучасне кіномистецтво в умовах медіатизації культури набуває статусу одного з ключових механізмів символічного виробництва й трансляції ідентичностей. Кінематограф функціонує не лише як форма художньої творчості, а і як складна медіакомунікативна система, що інтегрується в цифровий культурний простір та активно впливає на процеси соціального самоусвідомлення. Доведено, що візуальні нарративи сучасного кіно формують стійкі образи колективної та індивідуальної ідентичності через систему символів, міфів та їх репрезентацій, актуалізуючи питання національної, культурної, гендерної та громадянської самоідентифікації. У межах медіатизованої культури кіно здатне не лише відображати соціальну реальність, а й конструювати альтернативні моделі культурного досвіду, пропонуючи глядачеві нові сенсові межі інтерпретації дійсності.

Сучасний кінематограф дедалі частіше виконує функції культурної пам'яті та символічного опору, особливо в контексті соціально-політичних викликів, трансформацій та різного роду кризових ситуацій, зокрема в умовах російсько-української війни, коли через художні образи та медійні стратегії кіно сприяє осмисленню колективних травм, переоцінці історичних нарративів і формуванню ціннісних орієнтацій суспільства.

Література

1. Безручко О., Степаненко Н. Кіно як основа формування / творення модерної національної ідентичності. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*. 2024. № 7(1). С. 20–30. DOI: <https://doi.org/10.31866/2617-2674.7.1.2024.302756>.
2. Воропасва Т. С., Авер'янова Н. М. Смилова теорія ідентичності: інтегративний підхід. *Sectoral research XXI: characteristics and features* : Collection of scientific papers «SCIENTIA» (August 2, 2024). Chicago, USA, 2024. Рр. 58–63. URL: <https://previous.scientia.report/index.php/archive/article/view/1997> (дата звернення: січень 2026).
3. Голденштейн К. О. Процес і специфіка наукового осмислення символічної складової національної ідентичності. *Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса, Політичні науки*. 2024. С. 89–95. DOI: <https://doi.org/10.31558/2617-0248.2024.9.14>.
4. Голденштейн К. О. Символічні засоби формування політики ідентичності. *Політичне життя*. 2024. №2. С. 150–156. DOI: <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2024.2.20>.
5. Данилюк В. П. Українське ігрове кіно як інструмент культурної дипломатії та каталізатор громадських дискусій. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2025. № 2. С. 131–139. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2025.338917>.
6. Дяк В., Борейчук Д. Вплив історичних міфів на становлення української ідентичності. *Грані*. 2025. Том 28. № 4. С. 48–55. DOI: <https://doi.org/10.15421/172583>.
7. Донченко Л. О. Художні моделі національної ідентичності : монографія. Київ: КНТ, 2014. 220 с. URL: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/handle/0564/339> (дата звернення: січень 2026).
8. Жовтоног І. С. Руйнування символів ідентичності як деструкція людської особистості. *Освітній дискурс* : збірник наукових праць. 2023. № 44 (4-6). С. 61–69. DOI: [https://doi.org/10.33930/ed.2019.5007.44\(4-6\)-6](https://doi.org/10.33930/ed.2019.5007.44(4-6)-6).
9. Зражевська Н. Оповідні стратегії сучасного медіа тексту. *Social Communications: Theory and Practice*. 2022. Vol. 14(1). С. 53–70. DOI: <https://doi.org/10.51423/2524-0471-2022-14-1-10>.
10. Іванюха Т. Кінодискурс у сучасному медіаландшафті: актуальні кейси медіатизації кіногероїв. *Образ*. 2025. Vol.3 (49). С. 149–161. DOI: [https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.3\(49\)-149-161](https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.3(49)-149-161).
11. Калантай С. Г. Трансформація українського кінематографа в умовах сучасних суспільно-політичних викликів. *Культурологічний альманах*. 2024. №(4). С. 399–407. DOI: <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2024.4.49>.
12. Кирилюк О. Символічна креативність та соціальна естафета як чинники української національної резистентності. *Філософія та гуманізм*. 2020. Вип. 2(12). С. 45–55. URL: <http://dspace.opu.ua:8080/jspui/handle/123456789/12064> (дата звернення: січень 2026).
13. Кирилюк О. Українські національна ідентичність, національна пам'ять та національна резистентність. С. 226–229. URL: https://www.academia.edu/145152631/УКРАЇНСЬКІ_НАЦІОНАЛЬНА_ІДЕНТИЧНІСТЬ_НАЦІОНАЛЬН
14. ПАМ'ЯТЬ ТА НАЦІОНАЛЬНА РЕЗИСТЕНТНІСТЬ (дата звернення: січень 2026).
15. Кравченко А. Інтерактивність та перформативність віртуальної комунікації в театральних та кінопросторах культури. *Сучасне мистецтво*. 2024. Вип. 20. С. 103–110. DOI: <https://doi.org/10.31500/2309-8813.20.2024.319162>.
16. Ороховська Л. А. Медіакультура в контексті цивілізаційного розвитку : дис. ... д-ра філос. наук / Національний авіаційний університет. Київ, 2015. 407 с. URL: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/a7869356-919b-4692-9194-2e31289177d9> (дата звернення: січень 2026).
17. Половинчак Ю. М. Символічна репрезентація громадянської ідентичності в інтерактивному інформаційному просторі. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*. 2016. Vol. IV (18). Т. I.: 109. С. 66–69.
18. Ривліна В. М. Медіатизація мистецтва: комунікаційні аспекти : дис. ... канд. наук із соц. комунікац.: 27.00.01 «Теорія та історія соціальних комунікацій» / Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара. Дніпро, 2021. 194 с.
19. Скалацька О. В. Міждисциплінарний потенціал медіа філософії у просторі штучного інтелекту (ШІ): філософські аспекти. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2024. №47. С. 151-156 DOI: <https://doi.org/10.32782/apfs.v047.2024.27>.
20. Тарасова Н. Кіномузика у репрезентації ідентичності особистості в просторі культури «прямомного проведення часу». *Вісник Дніпровської академії неперервної освіти. Філософія. Педагогіка*. 2025. № 1 (8). С.32–40.
21. Цибенко М. О. Буттєві модули колективної пам'яті та її символічні репрезентації : дис. ... д-ра філос. за спец. 034 Культурологія / Черкаський державний технологічний університет. Черкаси, 2024. 228 с.
22. Чміль Г. До проблеми кодів та іконографії національного кіно. *Сучасні проблеми художньої освіти в Україні*. 2012. Вип. 7. С. 116–131. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=Spkho_2012_7_16 (дата звернення: січень 2026).
23. Яблуновський А. Національна ідентичність як дискурсивне утворення: основні суб'єкти конструювання. *Грані*. 2025. Том 28. № 5. С. 18–27. DOI: <https://doi.org/10.15421/172594>.
24. Янчук О. С. Репрезентація історичних подій України через кінематографічні засоби: художня та режисерська концепції. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого*. 2025. №36. С. 100–116. DOI: <https://doi.org/10.34026/1997-4264.36.2025.332768>.
25. Bordwell D. *Narration in the Fiction Film*. Univ of Wisconsin Press, 1985. 370 p.
26. Hjarvard S. *The Mediatization of Culture and Society*. London: Routledge, 2000. 192 p.
27. Hall S. *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. SAGE Publications, 1997 p. 400 p.
28. Mulvey L. *Visual pleasure and narrative cinema*. URL: https://www.researchgate.net/publication/31017200_Visual_Pleasure_and_Narrative_Cinema (дата звернення: січень 2026).

References

1. Bezruchko, O., & Stepanenko, N. (2024). Cinema as the basis of the formation / creation of modern national identity. *Bulletin of the Kyiv National University of Culture and Arts. Series: Audiovisual Art and Production*, 7(1), 20–30. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.7.1.2024.302756> [in Ukrainian].
2. Voropaieva, T. S., & Averianova, N. M. (2024). Semantic theory of identity: an integrative approach. Sectoral research XXI: characteristics and features. *SCIENTIA*, 58–63 [in Ukrainian].
3. Holdenshtein, K. O. (2024). The process and specificity of scientific understanding of the symbolic component of national identity. *Bulletin of the Donetsk Vasyl Stus National University. Series: Political Sciences*, 89–95. <https://doi.org/10.31558/2617-0248.2024.9.14> [in Ukrainian].
4. Holdenshtein, K. O. (2024). Symbolic means of forming identity politics. *Political life*, 2, 150–156. <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2024.2.20> [in Ukrainian].
5. Danyliuk, V. P. (2025). Ukrainian feature film as an instrument of cultural diplomacy and a catalyst for public discussions. *Herald of the National Academy of Culture and Arts Management*, 2, 131–139. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2025.338917> [in Ukrainian].
6. Diak, V., & Boreichuk, D. (2025). The influence of historical myths on the formation of Ukrainian identity. *Facets*, 28(4), 48–55. <https://doi.org/10.15421/172583> [in Ukrainian].
7. Donchenko, L. O. (2014). Artistic models of national identity. KNT. Retrieved from: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/handle/0564/339> [in Ukrainian].
8. Zhovtonoh, I. S. (2023). Destruction of identity symbols as a destruction of the human personality. *Educational discourse*, 44 (4–6), 61–69. [https://doi.org/10.33930/ed.2019.5007.44\(4-6\)-6](https://doi.org/10.33930/ed.2019.5007.44(4-6)-6) [in Ukrainian].
9. Zrazhevska, N. (2022). Narrative strategies of modern media text. *Social Communications: Theory and Practice*, 14(1), 53–70. <https://doi.org/10.51423/2524-0471-2022-14-1-10> [in Ukrainian].
10. Ivaniukha, T. (2025). Cinema discourse in the modern media landscape: current cases of mediatisation of film heroes. *Obraz*, 3 (49), 149–161. [https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.3\(49\)-149-161](https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.3(49)-149-161) [in Ukrainian].
11. Kalantai, S. H. (2024). Transformation of Ukrainian cinema in the context of modern socio-political challenges. *Cultural Almanac*, (4), 399–407. <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2024.4.49> [in Ukrainian].
12. Kyryliuk, O. (2020). Symbolic creativity and social relay as factors of Ukrainian national resistance. *Philosophy and humanism*, 2(12), 45–55. Retrieved from: <http://dspace.opu.ua:8080/jspui/handle/123456789/12064> [in Ukrainian].
13. Kyryliuk, O. (2020) Ukrainian national identity, national memory and national resistance, 226–229. Retrieved from: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/32668/2/TSDNM_2020_Kiriliuk_O-Ukrainski_natsionalna_226-229.pdf [in Ukrainian].
14. Kravchenko, A. (2024). Interactivity and performativity of virtual communication in theatrical and cinema spaces of culture. *Contemporary Art*, 20, 103–110. <https://doi.org/10.31500/2309-8813.20.2024.319162> [in Ukrainian].
15. Orokhovska, L.A. (2015). Media culture in the context of civilisational development. L.A. dissertation. National Aviation University Retrieved from: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/a7869356-919b-4692-9194-2e31289177d9> [in Ukrainian].
16. Polovinchak, Y. M. (2016). Symbolic representation of civic identity in the interactive information space. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*, IV (18), vol. I.: 109, 66–69 [in Ukrainian].
17. Rivlina, V.M. (2021). Mediatisation of art: communication aspects. Candidate of Social Sciences dissertation. Oles Honchar Dnipro National University [in Ukrainian].
18. Skalatska, O.V. (2024). Interdisciplinary potential of media philosophy in the space of artificial intelligence (AI): philosophical aspects. *Current problems of philosophy and sociology*, 47, 151–156. <https://doi.org/10.32782/apfs.v047.2024.27> [in Ukrainian].
19. Tarasova, N. (2025). Film music in the representation of personal identity in the space of the culture of ‘pleasant pastime’. *Bulletin of the Dnipro Academy of Continuing Education. Series ‘Philosophy. Pedagogy’*, 1 (8), 32–40 [in Ukrainian].
20. Tsybenko, M.O. (2024). Existential modes of collective memory and its symbolic representations. Dr. Phil. Dissertation. Cherkasy State Technological University [in Ukrainian].
21. Chmil, H. (2012). To the problem of codes and iconography of national cinema. *Contemporary problems of art education in Ukraine*, 7, 116–131. Retrieved from: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=Spkho_2012_7_16 [in Ukrainian].
22. Yablunovskyi, A. (2025). National identity as a discursive formation: the main subjects of construction. *Facets*, 28 (5), 18–27. <https://doi.org/10.15421/172594> [in Ukrainian].
23. Yanchuk, O. S. (2025). Representation of historical events of Ukraine through cinematographic means: artistic and directorial concepts. *Scientific Bulletin of the I.K. Karpenko-Karyi Kyiv National University of Theatre, Film and Television*, 36, 100–116. <https://doi.org/10.34026/1997-4264.36.2025.332768> [in Ukrainian].
24. Bordwell, D. (1985). *Narration in the Fiction Film*. University of Wisconsin Press [in English].
25. Hjarvard, S. (2000). *The Mediatization of Culture and Society*. Routledge [in English].
26. Hall, S. (1997). *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. SAGE Publications [in English].
27. Mulvey, L. (n.d.). *Visual pleasure and narrative cinema*. Retrieved from: <https://www.amherst.edu/system/files/media/1021/Laura%20Mulvey%20Visual%20Pleasure.pdf> [in English].

Стаття надійшла до редакції 09.01.2026
Отримано після доопрацювання 12.02.2026
Прійнято до друку 20.02.2026
Опубліковано 31.03.2026